

Duurzaam inkopen bij de overheid: een duurzame D66 uitdaging

Maarten Maresch
Kennis Economie Platform D66
Brabant

Opbouw presentatie

1. Wat is inkopen, wat is aanbesteden.
Welke vormen van aanbesteden kennen we.
2. Wat is duurzaam inkopen: duurzaamheid en de voorstellen van VROM
3. Ambities: inkoop maar mogelijk ook verder dan inkopen alleen
4. Kansen voor politieke profilering

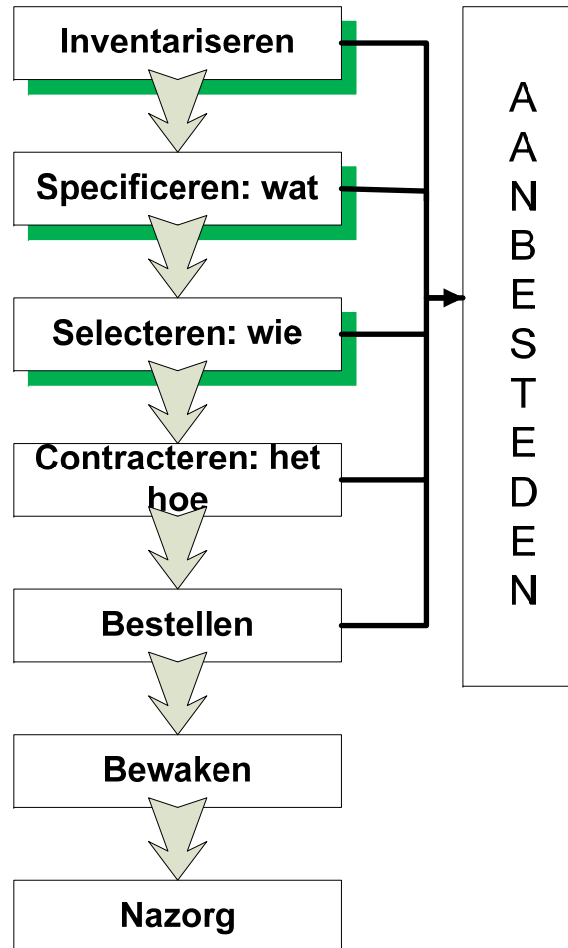

Wat is inkopen, wat is aanbesteden

- Inkopen: het van buiten de eigen organisatie halen van goederen en diensten die nodig zijn om de eigen bedrijfsvoering mogelijk te maken.
- Aanbesteden heeft uitsluitend betrekking op de werkzaamheden die voorafgaan aan het verstrekken van een opdracht (aan een derde).

Inkooptraject

Aanbesteden: wie besteden aan

- Wie:
 - Staat: Ministeries, Rijksdiensten
 - Provincies;
 - Gemeenten;
 - Waterschappen;
 - Gemeentelijke regelingen;
 - Publiekrechtelijke instellingen.

Wat besteedt de overheid aan

1. Overheidsopdrachten voor **werken**: het betreft enerzijds het ontwerpen en uitvoeren en anderzijds het laten uitvoeren van werkzaamheden of werken bijvoorbeeld een weg.
2. Overheidsopdrachten voor **leveringen**: een overheidsopdracht die betrekking heeft op de aankoop, leasing, huur of huurkoop van producten evenals de daarbij komende werkzaamheden voor het aanbrengen en installeren van de levering bijvoorbeeld een auto.
3. Overheidsopdrachten voor **diensten**: dit betreft alle overheidsopdrachten die geen betrekking hebben op werken of leveringen, bijvoorbeeld consultancy.

Bij gemengd, bijvoorbeeld werk + levering, dan is leidend het dominante deel

Hoe besteedt de overheid aan

De aanbestedende dienst kan kiezen voor:

- een openbare procedure
- een niet-openbare procedure
- de concurrentiegerichte dialoog
- een procedure door onderhandeling
- een dynamisch aankoopstelsel / elektronische veiling
- een raamcontract

Aanbesteding en drempelbedragen

Aanbestedingswijze	Werken drempelbedrag	Leveringen drempelbedrag	Diensten drempelbedrag
Gunning uit de hand	< € 15.000	< € 6.000	< € 6.000
Onderhands	€ 15.000 - € 40.000	€ 6.000 - € 30.000	€ 6.000 - € 30.000
Openbaar	€ 40.000 - € 5.150.000	€ 30.000 - € 206.000	€ 30.000 - € 206.000
Europees	> € 5.150.000	> € 206.000	> € 206.000

Europese aanbestedingdrempels			
Aanbestedingswijze	Werken	Leveringen	Diensten
Speciale sectoren	€ 5.150.000	€ 412.000	€ 412.000
Centrale overheid	€ 5.150.000	€ 133.000	€ 133.000
Decentrale overheid	€ 5.150.000	€ 206.000	€ 206.000

Zie verder: www.europeseaanbestedingen.eu/

Aanbestedingscriteria (normaal)

- Gunningscriteria:
 1. Laagste prijs -> wanneer alles voldoet aan specificatie dan de laagste prijs bij aanschaf
 2. Economisch meest voordelige -> beste prestatie op basis van een aantal gewogen criteria

Wat is duurzaam inkopen: de afspraken

In de Deelnameverklaring Duurzaam Inkopen is aangegeven dat de overheden hebben zichzelf als doel gesteld dat het Rijk in 2010 100% duurzaam inkoopt en provincies, waterschappen en gemeenten voor minstens 50% en in VNG verband 75%. Het Kenniscentrum Duurzaam Inkopen van SenterNovem ontwikkelt hiervoor milieu- en sociale criteria en instrumenten. De deelnemende organisatie verklaart, duurzaam in te kopen en;

- daarvoor de door het Kenniscentrum ontwikkelde criteria en instrumenten toe te passen bij haar aanbestedingen en inkopen,
- good practices en ervaringen terug te koppelen aan het Kenniscentrum en mee te werken aan de landelijke monitoring Duurzame Bedrijfsvoering Overheden (1x per 2 jaar),
- daarover transparant te zijn door de concrete resultaten op het gebied van duurzaam inkopen te rapporteren in het jaarverslag of het milieujaarverslag,
- akkoord te gaan met vermelding op de website www.senternovem.nl/duurzaaminkopen.

Duurzaamheidscriteria (2-07-2009)

- Het zijn “de eisen duurzaam inkopen waar alle overheidsinkopen aan moeten voldoen”. -> **Minimum eisen zijn verplicht -> laagste prijs**
- “Er zullen ook wensen worden opgesteld; criteria die overheden op vrijwillige basis kunnen gebruiken om innovatie te stimuleren.” -> **Economisch meest voordelige**
- Bepalen 75% norm is niet duidelijk, verantwoordingsprobleem behalen mate van duurzaamheid

Duurzaamheid criteria

Senter Novem april 2009

Stappen in het inkoopproces	Selectie-eis (gericht op aanbestedende partij)	Minimum eis: moet aan worden voldaan	Gunningscriterium (wens)
<i>Vorbereidingsfase Specificatiefase Kwalificatie eisen aan leveranciers Gebruiksfase Contract vorming Programma van eisen</i>			
SELECTIE & AANBESTEDING			
<i>Contracteren</i>			

Criteria met ambitie

- Gunningscriteria april 2009
 - A. Criteria:
 - Voor kwalificatie leveranciers
 - Minimum eisen
 - Wensen
 - B. Normale gunningscriteria
 - 1. Laagste prijs
 - 2. Economisch meest voordelige

Ambitie volgens de zesjes cultuur versus D66

- Minimum norm Nieuwe Kantoren: GreenCalc Score 200
- Gas: geen norm
- Personenauto: A of B energieklassen
- Bouwbesluit 2009: EPC ,1= GreenCalc score bijna 200 ->210
- Gas april 2009: broeikasgassen worden voor minimaal 75% gecompenseerd
- Geschiktheidseisen aan onderhouds-bedrijf: adequaat milieu management systeem

Wat ontbreekt

- Beloning voor voorlopers
- Duurzaam is meer dan milieuprestatie van product, bijvoorbeeld keten prestaties, people
- 100% duurzaam is niet realistisch en niet/zwak meetbaar. Reden: geen accountantsverantwoording, productgroepen (bijvoorbeeld gas) ontbreken

Onze kansen (1)

- Op lokaal niveau concrete ambitieniveaus uitspreken: state of the art, L(ife) C(ycle) A(nalyse), Cradle to Cradle, keten emissies -> inkoopbeleidsplannen aanpassen
- Locaal bedrijfsleven uitnodigen om eigen duurzaamheid (=innovatie) te melden zodat zij eerder uitgenodigd worden voor aanbestedingen

Onze kansen (2)

- Probeer vaker “Economisch meest voordelige” als criterium te gebruiken -> ondernemingen meer centraal, integriteit sterker als toets
- Informeer lokaal bedrijfsleven over duurzaam inkopen
- Maak iemand politiek verantwoordelijk voor duurzaam inkoop resultaat en laat jaarlijks hierover rapporteren